Moderaterna

MOTION
2025-05-06

RS 2025-0574
Motion 2025:41

Motion av Kristoffer Tamsons, Axel Conradi och Charlotte Broberg (M) om valfrihet som vårdar – pluralism för en starkare vård utan köer för stockholmarna

Radio Syd, december 1958. Ombord ett litet sändarfartyg, på internationellt vatten i Öresund. En lång tid sedan, men för många av oss väcker det minnen. Andra har läst om det i historieböcker. Där och då utmanades för kanske första gången idén om vilka nyttigheter som skulle ägas och drivas ensamt av staten.

Där och då utmanades radiomonopolet med en idé om att kunna välja att lyssna på något annat än statens musikprogram, på av staten utvalda tider. I stället växte en era av populärmusik, reklam och nyheter fram under helt andra premisser.

Som så många andra gånger tände piratradiosändningarna i Öresund en gnista som fick frihetligt sinnade att räcka upp handen, resa sig och ta till orda mot centralstyrning, byråkrati och monopol. Ett egenvärde sett till att åstadkomma en maktförskjutning från det offentliga till enskilda människor.

Region Stockholms sjukvårdsberättelse är måhända ingen berättelse om en piratradiostation i Öresund. Men visst går kampen om självbestämmande och egenmakt igen när historien ska skrivas. Om hur invånare och patienter skulle ges rätt att välja läkare och mottagning. Där den anställde i vården också skulle ges rätt att välja arbetsplats, kanske till och med kunna starta sin egen vårdmottagning. Om hur mångfalden är grunden till en sjukvård där patienter och medarbetare inte bara kan välja, utan också välja bort den vård som inte fungerar.

För den lilla människan har detta inneburit en stärkt patientmakt, ett erbjudande från det offentliga att faktiskt leverera vård i tid, ett upprätthållande av det samhällskontrakt som alla, idag representerade partier i fullmäktige, har skrivit under på. Men det som har tagit decennier att bygga upp kan på kort tid omkullkastas, där den lilla människan åter förvanskas till att bli en bricka i ett centralbyråkratiskt kösystem, där tanken om patientmakt och egenval blott utgör ett val för i vilken vårdkö som man får stå i. På drygt 2 år, har över 40 fungerande vårdmottagningar fått stänga till följd av Socialdemokraternas ideologiska omställning av sjukvården, som påbörjades 2023. Det visar statistik från Hälso- och sjukvårdsförvaltningen som Moderaterna har begärt att få ta del av.

Genom denna motion kräver Moderaterna ett omedelbart stopp för nedläggning av fungerande vårdmottagningar, ett slutligt stopp för omställningsplanen och ett stopp att trycka in nya stora patientgrupper på redan överbelastade akutsjukhus. Region Stockholm har fått miljardbelopp varje år från regeringen, för att aktivt kapa vårdköer. I stället väljer de

rödgröna att stänga ner mottagningar och koncentrera vården till redan överbelastade akutsjukhus vilket drabbar både patienter och medarbetare.

All offentligt finansierad vård är offentlig vård
All vård som finansieras med skattepengar är offentlig vård – oavsett vem som utför den. Det viktiga är inte driftsformen, utan att patienten får rätt vård i rätt tid. Att låta olika aktörer bidra stärker vården, ökar tillgängligheten och gynnar både patienter och medarbetare. Fokus måste ligga på resultat, inte på vem som håller i nyckeln till lokalerna.

Patienter och vårdens medarbetare blir lidande när mottagningar stänger
Dagligen vittnar medarbetare och patienter om konsekvenserna som följer när fungerande vårdmottagningar tvingas stänga till följd av ideologiska experiment i Region Stockholm. Att vi nu till antalet vet hur många de är understödjer allvaret i situationen. Bakom varje siffra finns medarbetare som blivit uppsagda och patienter som inte längre har någon vård kvar. De vårdmottagningar som tvingats stänga är till stor del inom den specialiserade vården, för människor som inte kan få hjälp på vårdcentralen. ändå är det precis dit man blir hänvisad tillbaka när specialistvården försvinner. Resultatet är inte sällan att människor väljer att vara utan vård, när den fungerande vården försvinner. Om detta vittnar både patienter inom kvinnosjukvården och långvarigt utmattade som inte vill annat än att bli friska. Denna utveckling måste vända, alla händer, all vård och all kapacitet som finns i Region Stockholm måste nyttjas för att vår befolkning ska kunna få vård i tid. Det är den lagstadgade rättighet som patienterna har, det är den skyldighet som alla politiska partier som finns representerade i Region Stockholm har att förhålla sig till gentemot våra invånare.

Pluralism och mångfald stärker vården i Region Stockholm
Stockholmarna förtjänar en vård där valfrihet, tillgänglighet och kvalitet går hand i hand. Därför måste vi värna en vård med pluralism och mångfald av aktörer. När privata och offentliga krafter samverkar får patienterna snabbare hjälp, köerna kortas och vården blir mer anpassad efter individens behov. Samtidigt ges vårdpersonal fler alternativ – olika arbetsgivare, bättre arbetsmiljöer och fler möjligheter till utveckling. Det är dags att stå upp för en vård som sätter patienten först – inte systemet.

Därför måste Omställningsplanen avvecklas
Omställningsplanen har blivit en avvecklingsplan. I juni 2023 fattade Socialdemokraterna med sina samarbetspartier Centerpartiet, Miljöpartiet och Vänsterpartiet beslut om den så kallade Omställningsplanen för Vårdval. Initialt skulle 13 vårdval ses över varav 9 föreslogs avvecklas. Det skulle leda till en besparing på 228 miljoner kronor totalt, 175 mkr för HSN och 53 för PVN. Som konsekvens var 140 mottagningar direkt nedläggningshotade. Via Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsberättelse för 2024 framgår att endast mycket få besparingar har kunnat realiseras, trots neddragningarna. Enligt verksamhetsberättelsen har blott 20 miljoner kunnat sparas in, det räcker

inte ens till driften av en enda medelstor vårdcentral idag. Det vittnar med all tydlighet om att planen inte fungerar, omställningsplanen måste avvecklas.

Resurser och statsbidrag kan användas effektivare
Regeringens statsbidrag till hälso- och sjukvården ger Region Stockholm en möjlighet att snabbt korta vårdköerna. Genom att använda medlen till fler patientbesök, utökade öppettider och ökat samarbete med samtliga befintliga vårdgivare kan fler få hjälp i tid. Vi vet att Region Stockholm redan gått miste om miljontals kronor från statsbidragen för att vårdgarantin inte kunnat upprätthållas. Men med rätt prioriteringar på kökapande åtgärder kan de aviserade statsbidragen också användas i Region Stockholm för att göra verklig skillnad för både patienter och vårdpersonal.

Nolltolerans mot fusk och kriminalitet i välfärden är en förutsättning.
Vårdval inom ramen för LOV, men där vårdgivare etablerar sig och ansöker om auktorisation följer med att mottagningar öppnar och ibland stänger. Vissa mottagningar som inte sköter sig, eller som bedrivs av kriminella ska givetvis stängas ute ur det offentliga systemet och lagföras. Här råder politisk enighet. Den absolut övervägande majoriteten av de mottagningar som tvingats stänga beror dock på den förda vänsterpolitiken.

Ytterligare vårdmottagningar är hotade av omställningsplanen.
Hitintills har över 40 vårdmottagningar tvingats stänga till följd av de rödgröna partiernas politik, inom den specialiserade vården utanför akutsjukhusen. Vårdval specialiserad Hudsjukvård (16 mottagningar) samt Ögonsjukvård (27 mottagningar) har också beslutats om avveckling.

Också andra mottagningar har tvingats stänga ned
Flera mottagningar som tidigare upphandlats har också tvingats att stänga ned, som inte bedrivits inom ramen för vårdval. Det rör exempelvis Närakuten vid Hötorget, 4 ätstörningskliniker, 3 trauma-stressmottagningar inom psykiatrin såväl som psykiatriska slutenvårdsplatser med flera. Också fullt fungerande vårdmottagningar som tvingats stänga under dessa två år. Dessa är inte med i ovan nämnda siffor, det är likväl beklagligt och ett bevis på att utvecklingen går åt fel håll.

Moderaterna föreslår Regionfullmäktige besluta följande:

1. Regionfullmäktige uttalar att kvalitet, mångfald och valfrihet ska vara vägledande värdeord för kommande beslut som rör hälso- och sjukvårdens ersättningar,

2. Regionfullmäktige ger Hälso-och sjukvårdsnämnden i uppdrag att stoppa Omställningsplanen samt avvecklingsplanerna på fungerande vårdmottagningar,

3. Hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att allokera om resurser samt fullt ut nyttja statsbidragen för att korta vårdköerna, i

första hand till de patienter som väntat eller riskerar att vänta olagligt länge på att få sin vård,

4. Hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att ge medarbetare på akutsjukhusen ett nödvändigt andrum genom att inte fördela ytterligare fler patientgrupper till akutsjukhusen från den öppna specialistvården.

Kristoffer Tamsons Moderaterna	Axel Conradi Moderaterna	Charlotte Broberg Moderaterna